

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 455/08-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. apríla 2009 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Juraja Horvátha a Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť I. B., B., zastúpeného advokátkou JUDr. V. D., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 3/02 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 3/02 p o r u š i l základné právo I. B., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. I. B. finančné zadosťučinenie **n e p r i z n á v a .**

3. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky **u k l a d á** zaplatiť trovy právneho zastúpenia I. B. v sume 245,70 € (slovom dvestoštyridsaťpäť eur a sedemdesiat centov) na účet ustanovenej advokátky JUDr. V. D., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Bratislava II je povinný uhradiť štátu trovy právneho zastúpenia v sume 245,70 € (slovom dvestoštyridsaťpäť eur a sedemdesiat centov) na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením zo 16. decembra 2008 č. k. II. ÚS 455/08-14 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť I. B., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 3/02 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľovi bola uvedeným uznesením ustanovená aj právna zástupkyňa v konaní pred ústavným súdom, a to advokátka JUDr. V. D., B.

2. Z obsahu sťažnosti vyplynuli tieto relevantné skutočnosti: *«(...) Konanie Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 7 C 3/02 sa viedlo v právnej veci sťažovateľa o zaplatenie 3.200.000,- Sk proti odporcom Ing. M. B. a Z. B. Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 18. 04. 2005. (...)*

Napriek skutočnosti, že rozsudok Okresného súdu č. k. 7 C 3/02 bol vyhlásený dňa 13. mája 2005, aj v súčasnosti stále trvá stav právnej neistoty sťažovateľa z dôvodu, že neexistuje konečný právoplatný rozsudok, ktorý by určoval povinnosť odporcov uhradiť mi finančné prostriedky zo zmluvy o pôžičke. Sťažovateľ má dôvodný záujem na čo najrýchlejšom konečnom usporiadaní svojich právnych vzťahov s odporcami, nakoľko je v súčasnosti nútený žiť v stave hmotnej núdze. Sťažovateľovi sú v súčasnosti vykonávané zrážky z dôchodku vo výške 996,- Sk mesačne na úhradu nároku na náhradu škody, ktorú sťažovateľovi spôsobil práve odporca v 1. rade trestným činom, za ktorý bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V č. k. 2 T 36/00. V súčasnosti sťažovateľ

disponuje mesačným príjmom po odpočítaní uvedenej zrážky vo výške 3.742,- Sk mesačne. Z uvedených dôvodov by včasné definitívne vyriešenie daného sporu viedlo k zlepšeniu bezútešnej životnej situácie sťažovateľa.

Sťažovateľ sa podnetom zo dňa 23. 04. 2007 domáhal ochrany vo veci ochrany práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov u Verejného ochrancu práv. Verejný ochranca práv listom zo dňa 20. 12. 2007 upovedomil sťažovateľa o výsledkoch vybavenia podnetu, v ktorom vyslovil svoj názor, že v konaní sp. zn. 7 C 3/02 došlo k zbytočným prietáhom, čím bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, zaručených v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Zároveň Verejný ochranca práv oznámil sťažovateľovi, že vzhľadom na výsledky vybavenia podnetu a zistené nedostatky požiadal predsedníčku Okresného súdu Bratislava II, aby dohliadla na plynulosť predmetného konania a prijala opatrenia, ktoré povedú k jeho skončeniu v primeranej lehote. (...)»

2.1 Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Okresný súd Bratislava II v dôsledku svojej procesnej nečinnosti v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 3/02 porušil základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Pretože porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov vzniklo nečinnosťou Okresného súdu Bratislava II, sťažovateľ I. B., Ústavnému súdu Slovenskej republiky tiež navrhuje, aby v súlade s ustanovením čl. 127 ods. 2 Ústavy SR Okresnému súdu Bratislava II prikázal vo veci konať bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľ taktiež navrhuje, aby mu z dôvodu porušenia jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a z dôvodu vzniku ujmy špecifikovanej v bode IV. sťažnosti v súlade s ustanovením čl. 127 ods. 3 Ústavy SR priznal primerané finančné zadostučinenie vo výške 200.000,- Sk. (...)“

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou JUDr. A. R., listom z 23. februára

2009 sp. zn. Spr. 2006/09 a právna zástupkyňa sťažovateľa prípisom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 20. marca 2009.

3.1 Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedla chronológiu úkonov vykonaných súdom v danej veci a dodala nasledovné relevantné skutočnosti:

„(...) navrhujem, aby ústavný súd rozhodol, že právo sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivý proces v konaní porušené nebolo a nepriznal sťažovateľovi ním žiadané finančné odškodnenie. (...)

Z(...) chronológie vyplýva, že sa v spise konalo plynulo. Určité zdržanie v konaní spôsobili problémy s doručovaním a zisťovaním pobytu účastníkov, a to aj navrhovateľa. Samotný navrhovateľ svojim správaním neprispieval k urýchleniu konania, keď viaceré pojednávania boli odročené na jeho žiadosť resp. sa na ne nedostavil, nepredkladal požadované dôkazy a nevedel uviesť adresu svedkov resp. zabezpečiť ich účasť na pojednávaní, hoci trval na ich výsluchu. Mám za to, že v konaní nedošlo k subjektívnym prietahom zo strany sudcu.

Ako vyplynulo z vyššie uvedeného, bez aktívnej účasti navrhovateľa, ktorého bolo potrebné v konaní vypočúť nebolo možné vo veci rozhodnúť, rovnako aj bez vykonania dôkazov, ktoré navrhli účastníci konania. Postup súdu, ktorý vykonával úkony smerujúce k meritórnemu rozhodnutiu bol plynulý a bez subjektívnych prietahov.

Navrhujem upustiť od ústneho pojednávania, keďže nemožno od neho očakávať ďalšie objasnenie veci.“

3.2 Právna zástupkyňa sťažovateľa vo svojom stanovisku k uvedenému vyjadreniu zotrvala na podanej ústavnej sťažnosti a dodala: *„súhlasíme s tým, aby bolo upustené od ústneho pojednávania(...)*“

4. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúcich súdnych spisov ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 7 C 3/02:

Dňa 3. januára 2002 podal sťažovateľ Okresnému súdu Bratislava II žalobný návrh proti Ing. M. B., B. (ďalej len „odporca“), a Ing. Z. B., B. (ďalej len „odporkyňa“, spolu ďalej „odporcovia“), na zaplatenie 83 200 nemeckých mariek s prísl. z titulu zmluvy o pôžičke. Sťažovateľ požiadal súd o oslobodenie od súdnych poplatkov. Vec bola pridelená na prerokovanie a rozhodnutie sudkyňi JUDr. Z. K.

Dňa 12. marca 2002 okresný súd vyzval sťažovateľa, aby zdokladoval svoje príjmové a majetkové pomery.

Dňa 22. apríla 2002 bola súdu doručená odpoveď sťažovateľa na uvedenú výzvu.

Dňa 13. mája 2002 súd urobil dopyt na kataster nehnuteľností a dopravný inšpektorát z dôvodu overenia tvrdení sťažovateľa týkajúcich sa jeho majetkových pomerov.

Dňa 14. júna 2002 katastrálny úrad a 17. júna 2002 dopravný inšpektorát reagoval na výzvu súdu.

Dňa 5. septembra 2002 okresný súd uznesením č. k. 7 C 3/02-21 priznal sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov a zároveň zaslal odporcom návrh na vyjadrenie.

Dňa 1. októbra 2002 súd urobil dopyt na políciu, na mestskú evidenciu obyvateľov a centrálnu evidenciu obyvateľov z dôvodu zistenia adresy pobytu odporcov, pretože sa im nepodarilo doručiť žalobný návrh.

Dňa 21. novembra 2002 súd požiadal políciu o doručenie písomností odporcom, keďže ich adresu sa nepodarilo zistiť.

Dňa 23. decembra 2002 polícia oznámila súdu, že odporcovia sa na adrese trvalého pobytu nezdržiavajú.

Dňa 10. marca 2003 súd požiadal S., aby oznámila, kto je platiteľom poistného za odporcov z dôvodu zistenia ich zamestnávateľa.

Dňa 22. apríla 2003 S. reagovala na dopyt súdu tak, že odporcovia sú evidovaní ako samostatne zárobkovo činné osoby.

Dňa 2. júna 2003 si súd vyžiadal z okresného úradu výpis zo živnostenského registra týkajúci sa odporcov.

Dňa 11. júna 2003 živnostenské oddelenie okresného úradu reagovalo na výzvu súdu.

Dňa 3. júla 2003 okresný súd uznesením č. k. 7 C 3/02-39 ustanovil odporcom za opatrovníčku J. G.

Dňa 29. júla 2003 súd opätovne urobil dopyt na políciu, na mestskú evidenciu obyvateľov a centrálnu evidenciu obyvateľov s cieľom zistenia adresy pobytu odporcov.

Dňa 21. augusta 2003 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 20. október 2003.

Dňa 20. októbra 2003 bolo pojednávanie odročené na neurčito z dôvodu neprítomnosti účastníkov konania a ich právnych zástupcov.

Dňa 23. októbra 2003 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 21. január 2004.

Dňa 3. novembra 2003 súd požiadal Národnú banku Slovenskej republiky (ďalej len „NBS“) o oznámenie kurzu nemeckej marky k 1. aprílu 1999 a 31. marcu 2000 a toho istého dňa súd prípisom poučil účastníkov konania o možnosti podania námietok zaujatosti.

Dňa 21. januára 2004 bolo pojednávanie odročené na neurčito, pretože sa nedostavili účastníci konania. Právny zástupca sťažovateľa ospravedlnil svoju neúčast'

Dňa 21. januára 2004 NBS reagovala na dopyt súdu.

Dňa 22. januára 2004 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 8. marec 2004.

Dňa 8. marca 2004 bolo pojednávanie odročené na 21. apríl 2004, pretože sa nedostavila opatrovníčka odporcov a právny zástupca sťažovateľa, pričom sťažovateľ nesúhlasil s pojednávaním bez jeho právneho zástupcu, ktorý bol hospitalizovaný.

Dňa 21. apríla 2004 bolo pojednávanie odročené na 28. jún 2004, pretože sa nedostavil právny zástupca sťažovateľa, pričom sťažovateľ mal založiť do spisu originály listinných dôkazov.

Dňa 7. mája 2004 sťažovateľ vypovedal plnú moc svojmu právnenému zástupcovi.

Dňa 28. júna 2004 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 4. október 2004 z dôvodu výsluchu svedkov.

Dňa 13. septembra 2004 bol termín pojednávania preročený na 26. október 2004.

Dňa 29. septembra súd požiadal centrálnu evidenciu obyvateľov o zistenie trvalého pobytu sťažovateľa.

Dňa 12. októbra 2004 centrálna evidencia obyvateľov reagovala na dopyt súdu.

Dňa 26. októbra 2004 bolo pojednávanie odročené na neurčito, pretože sa nedostavili účastníci konania s tým, že bude zisťovaný pobyt sťažovateľa.

Dňa 28. októbra 2004 súd požiadal S., aby oznámila, kto je platiteľom poistného za sťažovateľa, a o oznámenie jeho adresy.

Dňa 11. novembra 2004 sťažovateľ ospravedlnil svoju neúčasť na ostatnom pojednávaní a oznámil súdu svoju novú adresu.

Dňa 20. decembra 2004 S. poisťovňa reagovala na dopyt súdu.

Dňa 22. decembra 2004 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 2. február 2005.

Dňa 2. februára 2005 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 18. apríl 2005 z dôvodu predloženia listinných dôkazov a výsluchu ďalších svedkov, ktorých účasť mal zabezpečiť sťažovateľ.

Dňa 6. apríla 2005 sťažovateľ predložil súdu požadovanú dokumentáciu.

Dňa 18. apríla 2005 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený rozsudok č. k. 7 C 3/02-103.

Dňa 13. mája 2005 bol uvedený rozsudok vypracovaný písomne.

Dňa 13. júla 2005 podal odporca odvolanie proti rozsudku č. k. 7 C 3/02-103.

Dňa 14. júla 2005 odporca požiadal súd o oslobodenie od súdneho poplatku za odvolanie.

Dňa 20. júla 2005 súd vyzval odporcu, aby zdokladoval svoje príjmové a majetkové pomery.

Dňa 8. augusta 2005 sťažovateľ písomne reagoval na odvolanie odporcu.

Dňa 14. novembra 2005 okresný súd uznesením č. k. 7 C 3/02-139 nepriznal odporcovi oslobodenie od súdnych poplatkov a v ten istý deň uznesením č. k. 7 C 3/02-140 odmietol odvolanie odporcu, ako oneskorene podané. Súd uznesením č. k. 7 C 3/02-142 tiež zrušil svoje uznesenie o ustanovení opatrovníčky odporcovi.

Dňa 2. decembra 2005 súd cestou centrálnej evidencie obyvateľov zisťoval pobyt sťažovateľa.

Dňa 12. decembra 2005 odporca podal odvolanie proti uzneseniu okresného súdu č. k. 7 C 3/02-140 a taktiež proti uzneseniu č. k. 7 C 3/02-139.

Dňa 15. decembra 2005 súd požiadal Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže o oznámenie, či sťažovateľ je vo väzbe alebo vo výkone trestu.

Dňa 19. decembra 2005 centrálna evidencia obyvateľov reagovala na výzvu súdu.

Dňa 20. decembra 2005 sa okresný súd pokúsil doručiť zásielku sťažovateľovi prostredníctvom jeho zamestnávateľa, avšak bezúspešne.

Dňa 17. januára 2006 súd uznesením sp. zn. 7 C 3/02 ustanovil sťažovateľovi opatrovníčku.

Dňa 2. februára 2006 sa osobne dostavil na okresný súd sťažovateľ a prevzal príslušné písomnosti.

Dňa 20. februára 2006 bol spis predložený Krajskému súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“), aby rozhodol o odvolaní odporcu proti uzneseniu okresného súdu č. k. 7 C 3/02-139 a proti uzneseniu č. k. 7 C 3/02-140.

Dňa 31. mája 2006 krajský súd uznesením č. k. 4 Co 84/05-182, 4 Co 85/06 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa č. k. 7 C 3/02-140 zrušil s tým, aby súd znovu doručil odporcovi tlačivo na vyhlásenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch.

Dňa 7. júla 2006 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 19. júla 2006 bolo uvedené uznesenie krajského súdu doručované účastníkom konania.

Dňa 5. septembra 2006 súd doručoval odporcovi tlačivo na vyhlásenie o jeho osobných, majetkových a zárobkových pomeroch s tým, aby toto tlačivo vyplnené vrátil do 10 dní.

Dňa 10. apríla 2007 bol spis opätovne predložený krajskému súdu, aby rozhodol o odvolaní odporcu proti uzneseniu okresného súdu č. k. 7 C 3/02-139, pretože nereagoval na výzvu súdu z 5. septembra 2006.

Dňa 28. februára 2007 krajský súd svojím uznesením č. k. 4 Co 508/06-188 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa č. k. 7 C 3/02-139 potvrdil.

Dňa 10. apríla 2007 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 12. apríla 2007 súd vyzval odporcu, aby oznámil adresu odporkyne.

Dňa 17. mája 2007 súd požiadal políciu o doručenie zásielky odporcom.

Dňa 27. septembra 2007 súd vyzval políciu, aby oznámila, či sa podarilo doručiť zásielky odporcom.

Dňa 2. novembra 2007 polícia reagovala na ostatnú výzvu súdu.

Dňa 20. februára 2008 súd požiadal S. o oznámenie adres zamestnávateľov odporcov, vyzval políciu na prešetrenie pobytu odporcov.

Dňa 19. marca 2008 polícia oznámila súdu, že zásielky sa odporcom nepodarilo doručiť.

Dňa 7. apríla 2008 bolo uznesením č. k. 7 C 3/02-212 zrušené rozhodnutie okresného súdu, ktorým ustanovil sťažovateľovi opatrovníčku. V ten istý deň bol uznesením sp. zn. 7 C 3/02 vyrubený odporcom súdny poplatok za odvolanie.

Dňa 12. júna 2008 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o odvolaní odporcu proti rozsudku okresného súdu č. k. 7 C 3/02-103 z 18. apríla 2005.

Dňa 10. decembra 2008 krajský súd rozhodol vo veci rozsudkom č. k. 15 Co 355/08-233 tak, že zmenil rozsudok súdu prvého stupňa.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 3/02 dochádzalo k porušovaniu základného práva

sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov(...)

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka napadnutého konania po právnej stránke nebola zložitá, avšak do určitej miery bola závislá od faktickej zložitosti veci, pretože sťažovateľ nevedel uviesť správnu adresu odporcov, ktorým po poldruharočnom intenzívnom zisťovaní ich pobytu súdom musela byť ustanovená opatrovníčka.

2. Pri posudzovaní správania sťažovateľa v napadnutom konaní ústavný súd konštatuje, že aj sťažovateľ významne prispel svojim správaním k prietahom v konaní, keďže sa jednak osobne alebo prostredníctvom svojho splnomocneného právneho zástupcu minimálne v štyroch prípadoch (20. októbra 2003, 21. januára 2004, 8. marca 2004 a 21. apríla 2004) nezúčastnil na pojednávaniach alebo nesúhlasil s pojednávaním pred okresným súdom. Na ťarchu sťažovateľa bolo treba ďalej pripísať skutočnosť, že nebol súčinnosťný s okresným súdom, pretože v určitom štádiu konania neoznámil súdu ani zmenu svojho bydliska, a tak súd musel opakovane prostredníctvom centrálnej evidencie obyvateľov (2. decembra 2005) a Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže (15. decembra 2005) zisťovať jeho pobyt. Dokonca 17. januára 2006 súd uznesením sp. zn. 7 C 3/02 musel sťažovateľovi ustanoviť opatrovníčku. Okrem toho sťažovateľ a jeho právny zástupca neprispeli k plynulosti napadnutého konania ani tým, že navrhnuté dôkazné

materiály nepredkladali súdu riadne a včas. Na uvedené nesúčinnostné správanie sťažovateľa a ich právneho zástupcu v určitom štádiu napadnutého konania ústavný súd nemohol neprihliadnuť pri úvahe o priznaní finančného zadosťučinenia.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní a predovšetkým konštatuje, že okresný súd bol v určitých obdobiach v posudzovanej veci opakovane aj nečinný (napr. od 23. decembra 2002 do 10. marca 2003, od 5. septembra 2006 do 10. apríla 2007 a od 2. novembra 2007 do 20. februára 2008). Úkony okresného súdu teda v napadnutom konaní minimálne po dobu jedného roka nesmerovali k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). Tieto nečinnosti -nedostatky plynulosti konania by však samy osebe neznamenali porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ale kvalitu porušenia tohto základného práva nadobudli počas viac ako sedemročnej dĺžky konania, čo je z ústavnoprávneho aspektu neospravedliteľné. Uvedenú nečinnosť okresného súdu bez akýchkoľvek zákonných dôvodov treba považovať za zbytočné prietahy v konaní. Obranu okresného súdu, podľa ktorého „v konaní nedošlo k subjektívnym prietahom zo strany sudcu“, nemožno akceptovať. V tejto súvislosti treba opakovane zdôrazniť, že ústavný súd pri posudzovaní toho, či bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. Preto pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti nebolo možné prihliadnuť na skutočnosti označované ako objektívne vo vyjadrení predsedníčky okresného súdu. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote (napr. I. ÚS 50/01, I. ÚS 108/02, I. ÚS 38/03).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. Vzhľadom na to, že 10. decembra 2008 bola predmetná vec na krajskom súde rozsudkom č. k. 15 Co 355/08-233 rozhodnutá, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ požadoval priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 200 000 Sk, teda 6 638,78 €, z dôvodu, že „*trvá stav právnej neistoty sťažovateľa*“, a pretože „*by včasné definitívne vyriešenie daného sporu viedlo k zlepšeniu bezútešnej životnej situácie sťažovateľa*“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci, najmä na výrazný podiel sťažovateľa na vzniknutých zbytočných priet'ahoch v napadnutom konaní, ako i vzhľadom na to, že vec bola ukončená poskytnutím súdnej ochrany sťažovateľovi, ústavný súd dospel k názoru, že aj konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto neuznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde.

Z uvedených podstatných dôvodov ústavný súd o návrhu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia z 5. februára 2009 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu z 20. marca 2009). Za dva úkony vykonané v roku 2009 patrí odmena v sume dvakrát po 115,90 € a režijný paušál dvakrát po 6,95 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky

č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkovú sumu 245,70 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 a 4 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. apríla 2009